

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **O., s.r.o.**, M., IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. V., konateľom E., s.r.o., N.B. proti žalovanej: **1/ M.**, nar. X. a žalovanému **2/ M.**, nar. X., obaja bytom S., obaja zastúpení advokátom JUDr. V., U. (pôvodne žalovaný nebohý R. M., s miestom podnikania N., IČO: X.), **o zaplatenie 11 013 558,60 Sk s príslušenstvom**, na odvolanie žalobcu a žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. decembra 2008, č. k. 15Cb/554/1999-274 v znení opravného uznesenia z 15. januára 2009, č. k. 15Cb/554/1999-280, takto

r o z h o d o l:

Odvolacie konanie v časti výroku napadnutého rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 16. decembra 2008, č. k. 15Cb/554/1999-274 v znení opravného uznesenia z 15. januára 2009, č. k. 15Cb/554/1999-280, ktorým bola žaloba zamietnutá, sa **z a s t a v u j e**.

Napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zo 16. decembra 2008, č. k. 15Cb/554/1999-274 v znení opravného uznesenia z 15. januára 2009, č. k. 15Cb/554/1999-280 v časti výroku o náhrade trov konania sa **p o t v r d z u j e**.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Žiline napadnutým rozhodnutím konanie v časti o zaplatenie 50 256,60 Sk s 22% úrokom z omeškania odo dňa 10. augusta 1999 do zaplatenia z dôvodu späťvzatia žaloby zastavil podľa § 96 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. Žalovanej 1/ uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 139 892,49 Sk a žalovanému 2/ istinu 18 106,70 Sk. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalovaným 1/ a 2/ nepriznal náhradu trov konania.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia právo žalobcu na peňažné plnenie predstavujúce tržbu za predaný tovar na čerpacjej stanici v S. vyplýva zo zmluvy o čerpacích staniach,

uzavretej 28. novembra 1996. Pôvodne žalovaný podľa bodu 6.1.4. zmluvy neodviedol žalobcovi tržby za obdobie 12. júna 1999 až 3. augusta 1999 v celkovej sume 12 476 328,97 Sk, ktorá suma po odpočítaní provízie pre pôvodne žalovaného predstavuje podľa zhodných tvrdení žalobcu a žalovaných sumu 10 963 302 Sk. V tejto časti je žaloba dôvodná. S poukazom na § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka v znení platnom ku dňu vzniku omeškania, t. j. k 10.8.1999 súd pokladal za odôvodnenú žalobu aj v časti úroku z omeškania vo výške 22% od 10. augusta 1999 do zaplatenia. Vzhľadom na úmrtie pôvodne žalovaného v priebehu konania súd zaviazal žalovaných ako zákonných dedičov s poukazom na § 470 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, a to podľa pomeru toho čo nadobudli k celému dedičstvu. Vo zvyšnej časti súd žalobu zamietol.

O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 150 O.s.p. Žalovaní 1/ a 2/ mali v konaní prevažný úspech, vzniklo im preto právo na náhradu trov konania voči žalobcovi. Súd však s poukazom na ustanovenie § 150 O.s.p. žalovaným náhradu trov konania nepriznal. Za dôvod hodný osobitného zreteľa videl v tom, že žaloba bola podaná žalobcom proti pôvodnému žalovanému dôvodne. Žalobca nebol v konaní úspešný len z toho titulu, že po začatí konania došlo k úmrtiu pôvodne žalovaného, ktorý zanechal majetok, ktorého hodnota je nižšia ako hodnota žalobcom uplatnenej pohľadávky, pričom dedičov pôvodne žalovaného možno zaviazat' na úhradu dlhov len do výšky nadobudnutého dedičstva.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie v časti, ktorou súd prvého stupňa žalobu zamietol. Namietal, že v konaní bolo preukázané, že žalobca dodal pôvodne žalovanému tovar v hodnote 10 963 302,30 Sk, pričom žalovaní túto skutočnosť nerozporovali. Konaním pôvodne žalovaného žalobcovi vznikla škoda, a preto má nárok na sumu uplatňovanú v žalobe. Žiadal, aby odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok zmenil a žalobe v celom rozsahu vyhovel.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa v časti výroku o trovách konania podali obaja žalovaní odvolanie. Namietali, že v konaní boli úspešní, a preto majú právo na náhradu trov konania za právne zastupovanie advokátom, a to za obdobie, v ktorom vstúpili do konania ako univerzálni právni nástupcovia po nebohom otcovi, R.. Posúdenie náhrady trov konania podľa § 150 O.s.p. nepokladali za dôvodné. Poukázali na nevyužitú možnosť žalobcu vziať späť návrh na začatie konania v časti prevyšujúcej hodnotu nevyčerpaného dedičstva, pretože výška priznanej pohľadávky bola limitovaná § 470 Občianskeho zákonníka a ďalej na skutočnosť, že žalobca mal možnosť uplatniť pohľadávku v rámci dedičského konania.

Žalobca podaním, ktoré došlo odvolaciemu súdu 24. marca 2009, zobral svoje odvolanie vo veci samej späť.

Ak sa odvolanie, o ktorom nebolo rozhodnuté vzalo späť, odvolací súd odvolacie konanie zastaví (§ 207 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd preto z dôvodu späťvzatia odvolania žalobcom odvolacie konanie zastavil. Napadnuté rozhodnutie vo veci samej tým nadobudlo právoplatnosť, ako keby odvolanie nebolo podané (§ 222 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) prejednal odvolanie žalovaných 1/ a 2/ v časti výroku o trovách konania podľa § 212 ods. 1 O.s.p. a § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolania žalovaných nie sú dôvodné.

Súd prvého stupňa napadnutým rozhodnutím nepriznal žalovaným náhradu trov konania s poukazom na ustanovenie § 150 O.s.p.

Ustanovenie § 150 O.s.p. umožňuje súdu, aby po zistení, že sú tu dôvody zvláštneho zreteľa nepriznal úspešnému účastníkovi celkom alebo sčasti náhradu trov konania. Dôvody môžu vzniknúť jednak v okolnostiach prejednávanej veci a jednak v okolnostiach vzniknutých u účastníkov konania.

Podľa obsahu spisu žalobca preukázal, že jeho žaloba podaná 18. augusta 1999 po čiastočnom späťvzatí v nepatrnej časti (vzhľadom na uplatnenú výšku peňažnej pohľadávky) je dôvodná. Rovnako za dôvodnú súd prvého stupňa pokladal aj uplatnenú žalobu v časti úrokov z omeškania. Za daného stavu by bol žalobca v konaní úspešný a mal by právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. voči žalovanému, ktorý by úspech nemal.

V prejednávanej veci v priebehu konania však pôvodne žalovaný zomrel. Krajský súd bol povinný vec prejsť s jeho dedičmi ako právny nástupcami. Pritom musel prihliadnuť podľa § 470 ods. 2 Občianskeho zákonníka na skutočnosť, že títo zodpovedajú za dlh poručiteľa, t. j. pôvodného žalovaného len podľa pomeru toho, čo z dedičstva nadobudli k celému dedičstvu. Po zistení rozhodujúcich skutočností z osvedčenia o dedičstve z 29. júna 2007, č. k. 21D/651/2006-92, Dnot 380/2006, vydanom notárom JUDr. M. so sídlom v M., potom z dôvodne uplatnenej žaloby mohol žalobcovi priznať len časť (157 999,19 Sk) t. j. 1,44% z dôvodne uplatnenej pohľadávky. Podľa výsledku sporu boli žalovaní úspešní.

Súd prvého stupňa zistil, že na strane žalovaných vznikli výnimočné okolnosti, pre ktoré sa stali úspešnými účastníkmi v konaní, a preto žalovaným náhradu trov konania podľa § 150 O.s.p. nepriznal. Odvolací súd pokladal tento záver súdu prvého stupňa za vecne správny a použitie aplikácie ustanovenia § 150 O.s.p. za dôvodné. V opačnom prípade

priznanie náhrady trov konania žalovaným voči žalobcovi podľa § 142 ods. 1 O.s.p. sa javí ako neprimerane tvrdé vzhľadom na to, že žalobca dôvodne (odhliadnuc od nepatrnej časti späťvzatej istiny žalobcom) uplatnil proti pôvodnému žalovanému svoj nárok a len na základe okolností vzniknutých u žalovaného mu uplatnený nárok, ani náhrada trov konania nemohla byť priznaná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z uvedeného dôvodu odvolaním napadnutú časť výroku o náhrade trov konania potvrdil (§ 219 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 4. augusta 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.